

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
0 M 0 7 1 G	1 0 0 0	2 0 1 8 - 0 3 - 0 3
Kursnamn	Omvårdnad GR (B), Ledarskap och organisation av omvårdnad...	
Provnamn	Individuell skriftlig tentamen	
Ort	Sundsvall	
Termin	V18	
Ämne	Omvårdnad	

Anonymitetskod: _____

Platskod: _____

Avdelningen för omvårdnad
Mittuniversitetet
Sundsvall/Östersund

OMTENTAMEN

Skriftlig individuell tentamen 3,5hp

Sjuksköterskeprogrammet 180 hp.

Ledarskap och organisation av omvårdnadsarbete 7,5 hp, OM071G HT17.

Maxpoäng: 40 poäng

Betygsgränser:

95 % = 38 -40p = A - Framstående
85 % = 34- 37,5p = B - Mycket bra
75 % = 30-33,5 p = C - Bra
70 % = 28-29,5p = D - Tillfredsställande
65 % = 26-27,5 p= E – Tillräckligt - Godkänd
< 65 % = ≤ 25,5p = Fx och F, underkänd. Ny tentamen krävs.

Poäng: _____ Betyg: _____

Datum: 2018-03-03

Skrivtid: 5 timmar

Antal sidor: 11 sidor inklusive detta blad

Hjälpmedel: Inga

OBS! Skriv kodnummer och svaren på tentamensformuläret!

Lycka till!

Kursansvarig lärare:

Ida Östlund, Campus Sundsvall Tel: 010-142 79 94

Johanna Åsengård, Campus Östersund Tel: 010-142 81 60

Trots att det utexamineras flera hundra sjuksköterskor per år i Sverige har många vårdavdelningar svårt att få tag på personal. Så är det också på den vårdavdelning där du arbetar. Ofta är inte passen fullt bemannade med vare sig undersköterskor eller sjuksköterskor.

Mot bakgrund av detta tas ett beslut i landstingsledningen att öka andelen icke vårdutbildad personal på vårdavdelningarna. Tanken är att dessa skall ta hand om vissa arbetsuppgifter, som t ex köksansvar, rengöring av sängar och transporter till olika avdelningar, och på så sätt frigöra personalresurser till patientnära arbete – som vårdpersonalen är utbildad för.

1. a. Beskriv krav-kontroll-stöd-modellen. (1p)

**b. Hur skulle detta nya sätt att organisera arbetet kunna påverka din arbetsmiljö?
Motivera utifrån krav – kontroll – stöd-modellen. (1p per motivering, max 2p)**

2. Hur tänker du dig att detta nya sätt att organisera arbetet skulle kunna påverka vården av patienterna, d v s omvårdnaden, ur din och patienternas synvinkel?

a. Ge en motivering ur ett sjuksköterskeperspektiv. (1p)

b. Ge en motivering ur ett patientperspektiv. (1p)

Den patientgrupp ni vårdar på avdelningen har en komplicerad sjukdomsproblematik. Det gör att det är lätt att missa något i dokumentationen, inte minst vid överrapportering till andra enheter och i samband med utskrivning till den kommunala vården. Det riskerar att drabba patienterna på olika sätt. Dessutom är det ett arbetsmiljöproblem.

Ni har funderat mycket på hur detta skulle kunna förbättras, och en dag får du en idé om en checklista och ett system som skulle kunna lösa de problem ni ser.

Du pratar med dina kollegor och de verkar tycka att det är bra idéer du har fått.

3. Förändringen som du har initierat har goda förutsättningar att lyckas. Varför? Ange två aspekter. (2p)

4. När är det bra att använda en Business model canvas? Sätt ett kryss (X) i rutan bakom rätt svar. (1p)

När man ska hitta en gemensam utgångspunkt för hur en idé eller organisation fungerar.	
När man ska tala om hur en idé eller organisation ska se ut.	
När man ska visa på hur en organisation förändras.	

Vårdavdelningen där du arbetar ingår i en klinik med 5 andra vårdavdelningar. En dag när ni sitter och fikar på din avdelning berättar en kollega att personalen på en av de andra avdelningarna fått extra bemanning under vissa förmiddagspass.

5. I förhållande till din personalgrupp, vilken typ av grupp är personalgruppen på den andra avdelningen? (1p)

Ni tycker att det känns väldigt orättvist att den andra avdelningen har fått extra bemanning och inte ni. Ni jobbar ju väldigt hårt och skulle också vara värda det. Det blir dålig stämning mellan avdelningarna och ni pratar bakom ryggen på personalen på den andra avdelningen. Vid en arbetsplatsträff på din avdelning tar chefen upp att hen känner att det är något som "ligger i luften" som inte känns bra och som måste redas ut. Ni berättar i ganska hetsiga ordalag om hur orättvist det är med denna ojämna resurstilldelning.

6. Vad kallas den typ av konflikt som handlar om resursfördelning mellan olika människor/grupper? (1p)

Chefen lyssnar på era synpunkter och ber att få undersöka saken. Ett par dagar senare kallar chefen till ett nytt möte. Då har hen flera dokument som hen visar upp som tydligt visar att den andra avdelningen *inte* har fått någon extra bemanningstilldelning. En sjuksköterska från den andra avdelningen är också med och kan bara bekräfta vad dokumenten säger.

7. Vad kallas den typ av konflikt som har sitt ursprung i missförstånd eller felaktig information? (1p)

En av de på avdelningen som varit mest engagerad i att driva på konflikten gentemot den andra avdelningen är en sjuksköterskekollega, M. Du har arbetat en del med henne, men tycker att det har varit lite "svårt". M är ofta lynnig och lite butter, men hon har gedigna sjuksköterskekunskaper och det har aldrig funnits anledning att klaga på M:s arbete.

En dag när du kommer till jobbet ska du jobba med M. I omklädningsrummet upptäcker du att M luktar alkohol.

8. M kommer alkoholpåverkad till jobbet.

- a. Vilka rättigheter och skyldigheter har arbetstagaren med alkoholproblem i detta personalärende? Ange en (1) rättighet och en (1) skyldighet. (1p för varje korrekt svar, max 2p)

- b. Vilka rättigheter och skyldigheter har arbetsgivaren i detta personalärende? Ange två (2) skyldigheter och en (1) rättighet. (1p för varje korrekt svar, max 3p)

Anonymitetskod: _____

Platskod: _____

Din chef på vårdavdelningen är väldigt intresserad av ledarskap. Hon pratar ständigt om fördelarna med ett utvecklande ledarskap (eller som det också kallas: "transformativt ledarskap").

9. Vad innebär ett utvecklande (transformativt) ledarskap? (1p)

10. I vissa situationer inom sjukvården kan det vara av värde med ett auktoritärt ledarskap. Ge ett exempel på en sådan situation. (1p)

På avdelningen har ni också haft en hel del stafettsjuksköterskor som har kunnat täcka upp en del pass. Kostnaderna för stafettpersonal har dock skenat under det senaste året. Nu beslutar landstingets politiker att ett absolut stopp för stafettsjuksköterskor skall införas från ett visst datum. Detta är inte förhandlingsbart.

11. Hur kan detta politiska beslut ("stafettstoppet") påverka omvårdnaden på den avdelning där du arbetar? Ge två exempel. (1p per exempel, max 2p)

12. När omvårdnaden påverkas som du har givit exempel på ovan, hur kan detta påverka din arbetsmiljö? Motivera! (1p per motivering, max 2p)

AD-fall

Arbetsförmedlingen sökte personal till tre anställningar som bilförare/vaktmästare vid ett Universitetssjukhus. I annonsen angavs att det krävdes körkort eller truckkort och att man kände till området. Det var fråga om tillsvidareanställning på heltid. Ervin tog kontakt med transportchefen Magnus. På förfrågan av Magnus uppgav Ervin att han hade kör- och truckkort, samt att han arbetat som taxichaufför och att han således hade bra kännedom om området. Efter att Ervin gått igenom sina meriter förklarade Magnus att Ervin verkade mycket intressant för tjänsten och uppmanade honom att skicka in en ansökan. I ansökan angavs bl.a. att han kom från Kosovo och vilken utbildning och arbetserfarenhet han hade, att han hade svenskt körkort, att han hade utbildat sig till truckförare och taxiförare samt att han hade arbetat som taxichaufför. Ervin uppfyllde således de kvalifikationer som var uppställda för tjänsten. Åtta personer uttogs till intervju. Trots att Ervin hade goda kvalifikationer för arbetet blev han inte kallad till intervju. Ervin fick per brev besked om att intervjuer hade genomförts och att tjänsterna blivit tillsatta med andra sökande.

13. Fallet ovan är ett autentiskt fall från Arbetsdomstolen. Ervin ansåg sig diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden etniskt ursprung när han inte kom ifråga för arbetet. Ange fyra av de andra diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen. (0,5p för varje rätt svar, max 2p)

Anonymitetskod: _____

Platskod: _____

14. Diskrimineringslagen skiljer på direkt och indirekt diskriminering.

a. Förklara begreppen direkt och indirekt diskriminering (1p för varje rätt svar, max 2p)

b. Vilken typ av diskriminering (direkt eller indirekt) har Ervin blivit utsatt för i fallet ovan? (1p)

